

Рівень вищої освіти	Бакалаврський рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	101 Екологія, ОПП Екологія, галузь знань - 10 Природничі науки
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова навчальна дисципліна
Курс, семестр	4 курс, 7 семестр
Трудомісткість	5,5 кредитів, 165 год.
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології
Контактні дані розробника(ів)	Калініченко Володимир Миколайович, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля, e-mail: volodymyr.kalinichenko@pdau.edu.ua , тел. 099 016 2641, 068 307 6006
Мета вивчення навчальної дисципліни	формування у студентів комплексу знань, умінь і навичок з величини і наслідків антропогенного впливу на навколишнє середовище, принципів кількісної оцінки можливих негативних наслідків або розрахунок екологічних ризиків, як від систематичних впливів техногенних систем на природу і людину, так і впливів, пов'язаних з екстремальними аварійними ситуаціями, розвинути у них системне мислення, що дозволяє мінімізувати впливу негативних факторів на людини і навколишнє середовище.
Компетентності	<u>Загальні</u> ✓ здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. <u>Фахові:</u> ✓ здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю; ✓ здатність до виявлення та оцінювання екологічно кризових території та надання рекомендацій щодо їх відновлення.

Результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення. ✓ Уміти прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництв на навколишнє середовище. ✓ Уміти виявляти та оцінювати екологічні ризики та екологоекономічні збитки за забруднення довкілля та розробляти рекомендації щодо зменшення техногенного навантаження на території та здоров'я людей. ✓ Розробляти системи заходів з виявлення та оцінювання екологічно кризових територій та надання рекомендацій щодо їх відновлення.
Методи навчання	<p>Словесні методи: лекція, розповідь-пояснення; бесіда. Наочні методи: ілюстрування, демонстрування, спостереження. Практичні методи: практичні роботи, робота з науковою літературою (конспектування, тезування). Самостійна робота без контролю викладача: завдання самостійної роботи. Методи з розвитку соціальних навичок: презентації, доповіді, робота в команді.</p>
Програма навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Основні поняття про ризик та його оцінку. Тема 2. Сприйняття ризику. Відношення до небезпеки та ризику Тема 3. Класифікації екологічного ризику. Тема 4. Детермінована оцінка ризику. Тема 5. Характеристика експозиції. Експозиція і доза. Тема 6. Розподіл хімічних речовин у навколишньому середовищі Тема 7. Оцінка ризиків пов'язана з воєнною агресією росії. Тема 8. Характеристика залежності ризику доза-відгук. Тема 9. Характеристика ризику хімічних речовин. Тема 10. Класифікація рівнів ризику. Тема 11. Ймовірнісна оцінка ризику. Тема 12. Кількісна характеристика невизначеності. Тема 13. Ймовірнісні методи розподілу. Тема 14. Поетапний підхід до оцінки ризику.</p>
Стратегія оцінювання результатів навчання	<p>Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення тем та курсу оцінюються у відповідності до форм поточного та семестрового контролю результатів навчання. Формами <u>поточного контролю</u> знань здобувачів вищої освіти є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ виконання вправ на практичних заняттях, ✓ виконання завдань самостійної роботи.

	<p>✓ тестові завдання Форма <u>семестрового контролю</u>: <i>екзамен</i>.</p>
<p>Політика навчальної дисципліни</p>	<p>Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>Існує можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та/або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p>
<p>Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)</p>	<p>дисципліни, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-наукової програми: Українська мова (за професійним</p>

	спрямуванням), Університетська освіта, Економіка природокористування, Інформаційні системи та технології, Правознавство, Землелогія, Загальна екологія, Екологія людини, Ландшафтна екологія та природно-заповідний фонд, Управління екологічною безпекою, Управління та поводження з відходами, Управління природоохоронною діяльністю.
Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни (за потреби)	Робоча програма навчальної дисципліни та авторські методичні розробки, платформа Moodle ПДАУ
Рекомендовані джерела інформації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Добровольський В.В. Екологічний ризик: оцінка і управління: [навчальний посібник] – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. П.Могили, 2010. - 216 с. 2. Алымов В. Т. Техногенный риск: Анализ и оценка: учебное пособие/ В. Т. Алымов, Н. Т. Тарасова. – М.: ИКЦ «Академ книга», 2044. – 118 с. 3. Іващенко О.В. Особливості проведення імовірнісної оцінки екологічного ризику впливу забруднювачів на елементи довкілля. Збірник матеріалів 4-го міжнародного конгресу «Захист навколишнього середовища. Енергоощадність. Збалансоване природокористування» (Львів, 21–23 вересня 2016). Львів, 2016, 43 с. 4. Кукин П.П., Шлыков В.Н., Пономарев Н.Л., Сердюк Н.И. Анализ оценки рисков производственной деятельности. Учебное пособие. М.: Высшая школа, 2017. 328 с. 5. С.М.Орел, М.С.Мальований, Д.С.Орел Оцінка екологічного ризику. Вплив на здоров'я людини. Львів: Національний університет “Львівська політехніка”, 2013. - 178 с. 6. Сынзыныс Б.И., Тянтова Е.Н., Мелехова О.П. Экологический риск: Учебное пособие для вузов /Под ред. Г.В. Козьмина. М.: Логос, 2005. 168 с. 7. Тимофеева С.С. Хамидуллина Е.А. Оценка техногенных рисков: уч. пособие. М.: НИЦ ИНФА-М, 2015. 208 с.
Рік введення	2020 р.

